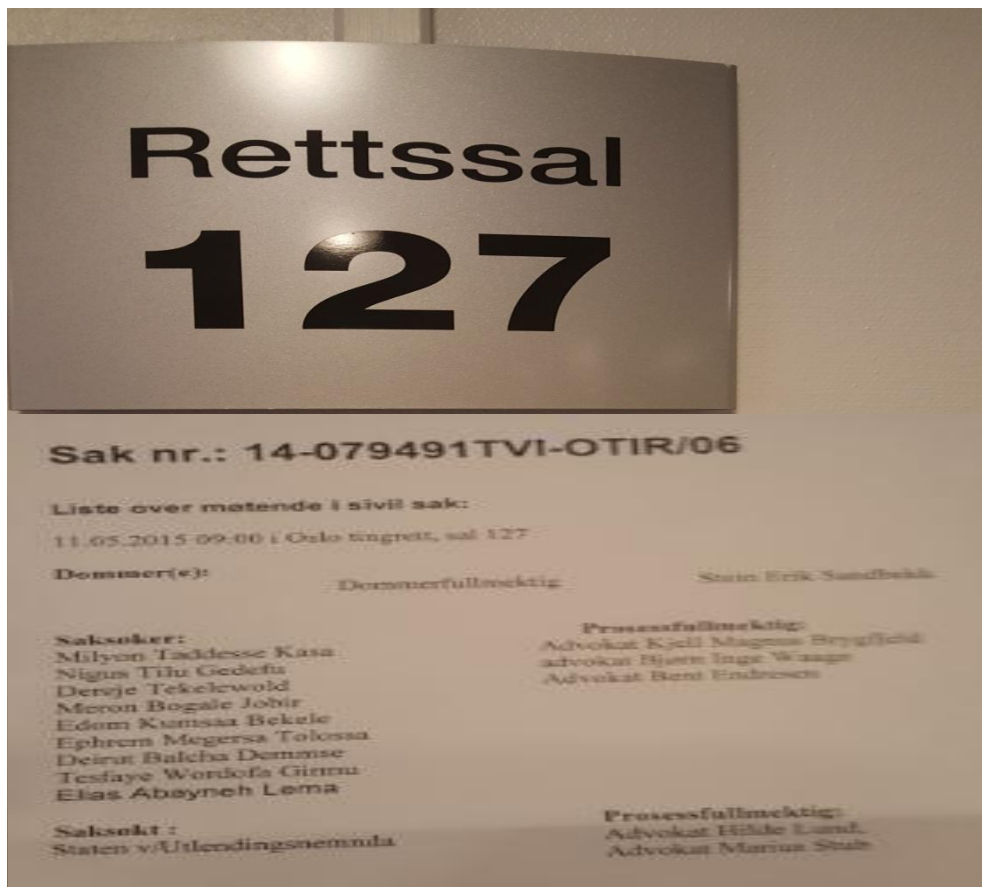

የኖርዌይ የስደተኞቻችን ፍልሚያ

-በአበራ ለማ

የዛሬ አራት ዓመት በኖርዌይ ተቀስቆሶ የነበረው የ500 ጥገኝነት ጠያቂ ኢትዮጵያውያን ስደተኞች ጉዳይ በአስሎ አንደኛ ደረጃ ፍርድ ቤት 127ኛ ችሎት በቅርቡ ሲታይ ሰንበቷል። ይህ ቀደም ሲል በዶ/ር ግሩም ዘለቀ የግል ተነሳሽነት በኖርዌይ ጠበቆች አማካኝነት በየደረጃው ላሉ የኖርዌይ ፍርድ ቤቶችና በኋላም ለአውሮፓ የሰብዓዊ መብት ጥበቃ ፍርድ ቤት ቀርቦ የነበረው ጉዳይ አሁን የታየው እ.አ.አ. ከሜይ 4 – 29 ቀን 2015 ዓ.ም. ድረስ ነው። የአውሮፓ የሰብዓዊ መብት ጥበቃ ፍርድ ቤት መቀመጫውን ለንደን ባደረገው "ዘ አየር ሴንተር - The AIRE Center" (Advice on Individual Rights in Europe) በተሰኘው መንግሥታዊ ባልሆነው የሕግ ባለሙያዎች ድርጅት አማካኝነት የቀረበለትን ይህን ጉዳይ፣ ከሦስት ዓመታት ተኩል በላይ ለሆነ ጊዜ ሲመለከተው መቆየቱም ይታወሳል።

<http://www.airecentre.org/pages/who-we-are.html#sthash.DNrjajaU.dpuf>

የአስሎ አንደኛ ደረጃ ፍርድ ቤት 127ኛ ችሎትና ጉዳያቸው በናሙናነት የታየላቸው የዘጠኙ ስደተኞች ስም ዝርዝር

ይህ መቀመጫውን በፈረንሳይ አገር እስትራስቡርግ ከተማ ያደረገው የአውሮፓ የሰብዓዊ መብት ጥበቃ ፍርድ ቤት በመጨረሻ ላይ ጉዳዩን መርምሮ በሰጠው ብይን፣ የኖርዌይ ፍርድ ቤቶች ብይን ከሰጡባቸው የስደተኞች ጉዳዮች መካከል፣ ከ60-70 በመቶ የሚሆኑት ተመሳሳይ እንደሆኑ ተችቶ፣ ተመሳሳይ ብይን የተሰጠባቸውን ነገር ግን ተመሳሳይ የጥገኝነት ጥያቄ መንስዔ ጭብጥ የሌላቸውን ጉዳዮች ለናሙና ያህል መርጦ በአስራ አንዱ ላይ እንዲሰጥ ብይን እንዲሰጥ ለኖርዌይ ትእዛዝ አስተላልፏል። የአውሮፓ የሰብዓዊ መብት ጥበቃ ፍርድ ቤት የ500ዎቹን የጥገኝነት ጥያቄ አቅራቢ ባለጉዳዮችን ማንነትና ችግሮች መርምሮ እንደደረሰበትም ከሆነ ከ500ዎቹ ባለጉዳዮች መካከል 340ዎቹ የኦሮሞ ብሄረሰብ ተወላጆች መሆናቸውን ይፋ አድርጓል። በዚህም መሰረት የአውሮፓ የሰብዓዊ መብት ጥበቃ ፍርድ ቤት ከአስራ አንዱ የናሙና ተመራጮች መካከል አብዛኞቹን የኦሮሞ ተወላጆች ባለጉዳዮች ሲያደርግ፣ ከነዚህ ውስጥ ሁለቱ ቀደም ሲል ከቤተሰብ ጋር በተያያዘ ምክንያት የመኖሪያ ፈቃድ ያገኙ በመሆናቸው ጉዳያቸው ሲሰረዝ፣ የዘጠኙ አቤቱታ በጠበቆቻቸው አማካኝነት ቀርቦ፣ ከኖርዌይ የኢሚግሬሽን ይግባኝ ሰሚ ባለሥልጣን (UNE- Utlendingsnemnda) ጠበቆች ጋር

ሲከራከሩበት መሰንበታቸውን እችሎቱ ላይ ተገኝተን ባይን ምስክርነት ለማረጋገጥ ችለናል። ፍርድ ቤቱም ግራ ቀኙን ሲያከራክር ከሰነበተ በኋላ፣ በሰኔ ወር መጨረሻ ላይ ብይን ለመስጠት ወስኖ ችሎቱ ተነስቷል።

በኖርዌይ የስደተኝነት ጥያቄ አቅራቢዎች ኢትዮጵያውያን ጉዳይ እልባት ሳያገኝ ለብዙ ዓመታት መቆየቱ ታወሳል። ይህን ጉዳይ ወደ ኋላ መለስ ብሎ አጀማመሩንና አሁን የላበትን ደረጃ በዝርዝር ማየቱ አስፈላጊ ይሆናል። በግልም ሆነ በጋራ ተነሳሽነት ታላላቅ ወገናዊና ሰብአዊ ጉዳዮችን መተግበር እንደሚቻልም የሚሰጠው ትልቅ ትምህርት አለና ዝርዝሩ እነሆ...

እ.አ.አ. በ2010 ዓ.ም. መጨረሻ ላይ የኖርዌይ መንግሥት በኢትዮጵያውያን የጥገኝነት ጥያቄ አቅራቢዎች ላይ አንድ ያልተጠበቀ እርምጃ ወሰደ። ቀደም ሲል ያቀረቡት የመኖሪያ ፍቃድ ጥያቄ በተደጋጋሚ ተቀባይነት ያላገኘላቸውና ባገኙት የሥራ ፈቃድ ሠርተው እራሳቸውንና ቤተሰቦቻቸውን እየረዱ ይኖሩ የነበሩ ኢትዮጵያውያን ስደተኞች በድንገት የዚህ ችግር ሰለባ ሆኑ። ቤትና መኪናን የመሳሰሉ ንብረቶች አፍርተው፣ ልጆች ወልደው (ሕጋዊ ጋብቻ ግን ተከልክለው) እየሠሩ ይኖሩ የነበሩ በሙሉ ወደ ስደተኞች ካምፕ እንዲገቡ ተገደዱ። ይህ ድንገቴና ያልተጠበቀ ዱብዳ በኖርዌይ አገር ለእስታቫንገሩ ነዋሪና የእስታቫንገር ዩኒቨርሲቲ የፖለቲካ ሳይንስ የትምህርት ክፍል ተባባሪ ፕሮፌሰር ለሆነው ለዶ/ር ግሩም ዘለቀ የሚዋጥ አልሆነም። በማህበራዊ ሕይወት የእለት በእለት ግንኙነት አብሯቸው በደስታ ይኖሩ የነበሩ ያገሩ ልጆች ሲቸገሩ ማየቱ ሰላሙን ነሳውና "ምን ይደረግ? ምን መላ ይበጅ?... እያለ ማብሰልሰሉን ተያያዘው። ለጊዜውም አንድ መላ ታየው። ኢትዮጵያውያን ስደተኞችን፣ የኖርዌይ የፖለቲካ ድርጅቶች መሪዎችን፣ የሰብዓዊ መብት ተሟጋቾችን፣ ጋዜጠኞችን፣ የሃይማኖት ድርጅት ተወካዮችን፣ ትውልደ ኖርዌጂያንና ኢትዮጵያውያን ያገራቱን ዜጎችና ወዘተ... ያካተተ ጉባዔ በእስታቫንገር ከተማ የባሕል ማእከል እ.ኤ.አ. በጃንዋሪ 2011 እንዲካሄድ አደረገ። በዚህ ጉባዔ ላይ የመኖሪያና የሥራ ፈቃድ ተከልክለው በካምፕ ተወስነው እንዲሰቃዩና፣ ብሎም ወዳገራቸው ተገደው እንዲመለሱ ሊደረጉ ስለተዘጋጁ ኢትዮጵያውያን የጥገኝነት ጠያቂዎች ችግር በሰፊው ተወሳ።

ዶ/ር ግሩም ዘለቀና ታዋቂው የእስታቫንገሩ ጠበቃ በንት ኤንደርሰን

ይህ ጉባዔም አንድ እልባት ላይ ደርሶና ቀጣዩ መራራ ትግል መከተል ያለበትን አቅጣጫ አመላክቶ ተበተነ። በውሳኔውም መሰረት የጥገኝነት ጠያቂዎቹ ኢትዮጵያውያን ጉዳይ በግል ጠበቆች አማካኝነት ይግባኝ እንዲጠየቅበትና ተገዶ ወዳገር ቤት የመመለሱም ጉዳይ ተግባራዊ እንዳይሆን እግድ የሚጣልበት ሁኔታ እንዲፈጠር መርሃ ግብር ተነደፈ። ይህ በዶ/ር ግሩም የግል ተነሳሽነት የተጀመረው ጉዳይ በጉባዔው ውሳኔ መሰረት በመጀመሪያ ሁኝ የግል ጠበቆችን እማግኖቱ ላይ አተኮረ። እናም ዶ/ር ግሩም በእስታቫንገር ከተማ ውስጥ የሚገኘውን ትልቁን የጥብቅና ሥራ ቢሮ ኢቢቲን (EBT – Advokatfirma Endersen Bryggheld Torall AS) ለትብብሩ ጠየቀ። ኢቢቲም ተገቢው የጥብቅና አገልግሎት ሂሳብ ከተከፈለው፣ ጉዳዩን ወደ ችሎት ለመውሰድ ዝግጁ መሆኑን ገለጸለት። ዶ/ር ግሩም ተደሰተ። "ግን የክፍያው ገንዘብ ከየት ይመጣ ይሆን?... አያለ መጨነቁ አልቀረም። አዎን አንድ መላ መጣለት። ለወገን ደራሽ ወገን ነውና፣ ለሰው ደራሽ ሰው ነውና፣ ለባእዱም ለዘመዱም ጉዳዩን አድርሶ የሰው አድኑ ዘመቻ

እንዲካሄድ ተለመደ። እናም ይህንን የገንዘብ ማሰባሰብን ዘመቻ የሚያግዝና የሚያስተባብር አንድ ሕጋዊ ደርጅት እንዲቋቋም አደረገ። ድርጅቱም "ፍትህ ለፖለቲካ ስደተኞች" (RIA – Rettferdighet i Asylpolitikken) የተሰኘ ሆነ። ይህ ድርጅት ትውልደ ፍርድጄያን የሆኑና አንድም ኢትዮጵያዊ የሌለበት ባለሰባት ሰዎች ቦርድ አቋቁሞ እስከዛሬ ድረስ ሥራውን በመምራት ላይ ይገኛል። ቦርዱ በመዋጮ የተሰባሰበውን ገንዘብ ለጠበቆች ሥራ ወጪ እያደረገና ተጨማሪ እርዳታም እንዲገኝ የሚያስተባብር ነው።

ይህ በዚህ እንዳለ በፍርድ ያስደተኝነት ጥያቄ አቅራቢዎች ኢትዮጵያውያን ጉዳይ እልባት ሳያገኝ አንድ አስደንጋጭ ነገር ተከሰተ። ይሄውም ፍርድ ከሌሎች የአውሮፓ አገሮች በተለየ መልኩ የስደተኞችን ጥያቄ ለመመልከት መንቀሳቀሷ ነው። ይሄውም የስደተኝነት ጥያቄ አቅርቦው የመኖሪያም ሆነ የሥራ ፍቃድ የከለከለቻቸውን ኢትዮጵያውያን ስደተኞች ወዳገራቸው ተገደው እንዲመለሱ፣ ከኢትዮጵያ መንግሥት ጋር ስምምነት መፈራረሟ ነው። ይህ በቀድሞ የፍርድ የፍትህ ሚኒስቴር ሚኒስትር ግሬቴ ፋሬም አማካኝነት በጃኑዋሪ 26 ቀን 2012 ዓ.ም. ከኢትዮጵያ መንግሥት ጋር የተፈረመው ያስገድዶ መመለስ ስምምነት ታላቅ ቁጣን ቀስቀሰ። <http://atelierpopulaire.no/> የሰብዓዊ መብት ተሟጋች ኢትዮጵያውያንን፣ ትውልደ ፍርድጄያንና የሌሎች አገር ፍትህ ናፋቂያንን ሁሉ ባንድ ጎራ አሰልፎ፣ የፍርድ መንግሥት የሚፈታተን የዘመኑ አቢይ አጀንዳ ሆነ። ቀስ በቀስም ከፍርድ ውጭ ያሉትንም ለፍትህ፣ ለዲሞክራሲና ለሰብዓዊ መብት ተሟጋች የሆኑ ግለሰቦችንና ተቋማትን ሁሉ ስሜት የሚሰብ ጉዳይ ሆነ። ሆኖም የፍርድ መንግሥት ባቋሙ በመጽናቱ፣ እ.አ.አ. ከማርች 15 ቀን 2012 ጀምሮ ፍቃድ የሌለው ኢትዮጵያዊ ስደተኛ ሁሉ እየተገደደ ካገር እንዲባረር መንቀሳቀስ ጀመረ። በስደተኞች ካምፕ ውስጥ የተጠለሉ ሁሉ ከካምፑ ተባረሩ። ብዙ ስደተኞች አስሎ በሚገኘው ዶም ሺርከን በሚባለው ቤተ ክርስቲያን ደጃፍ ላይ ካርቱን እያነጠፉ ሊጠለሉ ተገደዱ። ጥቂቶች ደግሞ ወደ እስዊድን ለዳግም ስደት ተዳረጉ። ብዙ ሰላማዊ ሰልፎች በተለያዩ የፍርድ ከተሞች ውስጥ ተካሄዱ። እሱም በዛ ያለው ፓሊስ በኃይል እያስገደደ ስደተኞችን ከቤተክርስቲያን ደጃፍ እንዲባረሩ አደረገ። የኢትዮጵያውያን ሰቆቃና እምባ ወደር አቻ አጣ። ምን ቢደረግ ይሻላል የሚለው ጥያቄ አሁንም ግዙፍ ነሳ። ባንጻሩም ጉዳዩን በበላይነት የሚያስተባብሩት የሚኒስትር ግሬቴ የኋላ ታሪክ ምንነትም እየተነሳ መተቸት ተጀመረ። ይሄውም ከኢትዮጵያ ስደተኞች ጉዳይ ጋር በተያያዘ ሴትዮዋ የነበራቸውን አሻራ የሚዳስስ ነው። ጉዳዩ እንዲህ ነበር...

Utleveringsavtale??

Annex 3

The National Intelligence and Security Service in Ethiopia
via the Royal Norwegian Embassy in Addis Ababa

Your reference

Our reference

Date

Exen

RETURN APPLICATION

ኢትዮጵያውያን ስደተኞችን አስገድዶ ወዳገር ቤት ለመመለስ ከተዘጋጀው ሰነድ መካከል ቅጥያ 3

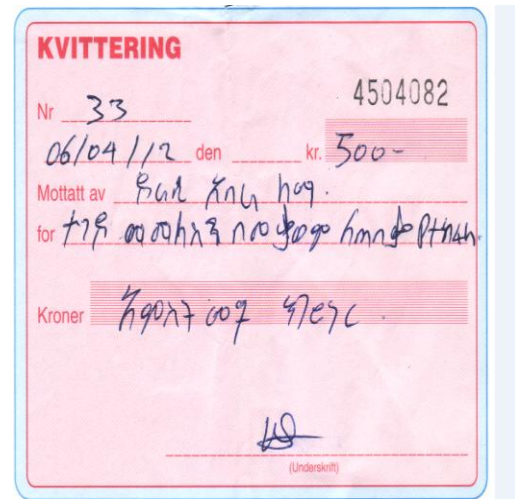
ዶ/ር ግሩም እንዳጫወተኝ ከሆነ፣ የሠራተኛ ፓርቲዎ ሚኒስትር ግሬቴ በ90ዎቹ አሠርት አጋማሽ ላይ ሚኒስትር በነበሩበት ወቅት፣ አንዲት ባለሁለት ሕጻናት እናት ኢትዮጵያዊት በሁለት የፍርድ ፓሊስ አጃቢነት ተገዳ ወደ ኢትዮጵያ እንድትመለስ ትደረጋለች። በፖሊሶቹ እንደታጀበች ቦሌ አውሮፕላን ማረፊያ ጣቢያ ስትደርስም፣ እሪ ብላ ተጮሃለች፣ ታለቅሳለች። የቦሌ የኢሚግሬሽን ሠራተኞችም ለምን እንደምታለቅስ ሲጠይቁት፣ አስገድደው እየመለሷት እንደሆነ ታስረዳለች። ፓስፖርት ወይም ሕጋዊ መታወቂያም እንድታሳይ ስትጠየቅ፣ አንዳችም የማንነትዋ ማረጋገጫ ሰነድ በአጅዋ ላይ እንደሌለ ሲረዱ አሏትና ልጆቿን ላለመቀበል አሻፈረን ይላሉ። በአደራ ሊያደርሷት አብሯት የተጓዙት

የኖርዌይ ፖሊሶች ያልጠበቁት ችግር ላይ ይወድቃሉ። ሴትየዋንና ልጇቿን ይዘው ወደ ኖርዌይ እንዲመለሱ ሲጠየቁ ፈቃደኛ ሳይሆኑ ይቀራሉ። ኢሚግሬሽንም የፖሊሶቹን ፓስፖርት ነጥቆ ሴትየዋንና ልጇቿን ይዘው ሼራተን አዲስ ሆቴል እንዲያርፉ ያደርጋቸዋል። ከአሥራ አምስት ቀናት ፈታኝ ዲፕሎማሲያዊ ፍጭት በኋላ ሴትየዋንና ልጆቿን ይዘው ወደ ኖርዌይ እንዲመለሱ ስምምነት ላይ ይደረሳል። ሂልተን አዲስም ፖሊሶቹ፣ ሴትየዋንና ልጆቿ ያለባቸውን የ350,000.00 ብር ወጪ አስከፍሎ ይለቃቸዋል።

ፖሊሶቹ ሴትየዋንና ልጆቿን ይዘው ወደ ኖርዌይ ሲመለሱ ወሬው ጋዜጠኞች ጆሮ ይደርስና በሚኒስትር ግሬቴና መሥሪያ ቤታቸው ላይ ከፍተኛ ወቀሳና ሂስ ያስከትላል። ከዚያ ወዲህ እንዲህ ዓይነቱ ኢትዮጵያውያን ስደተኞችን አስገድዶ የመመለሱ ጉዳይ ለብዙ ዓመታት ተቋርጦ ቆይቶ ነበር። ሆኖም ሚኒስትር ግሬቴ በሌላ ጥፋት ተባረው ወደነበረበት ሥልጣናቸው ከአሠርታት ዓመታት በኋላ ሲመለሱ፣ ይህን አዲስ ስምምነት ከኢትዮጵያ መንግሥት ጋር በማድረግ ሊተገብሩት ሲጣጣሩ ነው፤ የዶ/ር ግሩም ያላሰለሰ የጥረት ውጤት የሆነው ያውሮፓው የሰብዓዊ መብት ጥበቃ ሕግ እገዳ ያቆማቸው። ዝርዝሩን ከታች እንመለስበታለን።

ለጠበቆች ስለሚከፈለው የገንዘብ መዋጮ ማስተባበር ጉዳይ ስንመለስ፣ ዶ/ር ግሩምና RIA የነደፉት መርሃ ግብር ውጤታማ የሆነ ነበር። "ፍትህ በኖርዌይ ላሉ ኢትዮጵያውያን" (Justice for Ethiopians in Norway) የሚል ድረ ገጽና የፓልቶክ ክፍል ተከፍቶ፣ ጉዳያቸው በእስታቫንገሮቹ ጠበቆች በኩል እንዲቀርብላቸው የሚፈልጉ የጥገኝነት ጥያቄ አቅራቢ ኢትዮጵያውያን ስደተኞች ሁሉ እንዲያመለክቱ ተጋበዙ። ወደ 500 ያህሎች ተመዝግበው፣ ከፍተኛ የገንዘብ ማሰባሰብ ዘመቻው ተጀመረ። በግለሰብ ደረጃ በነፍስ ወከፍ አቅም በፈቀደ ከተካሄደው መዋጮ ሌላ፣ ዶ/ር ግሩም በራሱ ወጪና ኪሳራ እየተንቀሳቀሰ በኢትዮጵያውያንና ኖርዌጂያን ተባባሪዎች እየታዘዘ፣ በስምንት የኖርዌይ ከተሞች የገንዘብ ማሰባሰብ መርሃ ግብሩ በወጉ እንዲፈጸም አድርጓል። መዋጮ የተሰባሰበባቸው ከተሞችም፣ እስታቫንገር፣ አስሎ፣ በርገን፣ ትሮንድሃይም፣ ቡዶ፣ ትሮምሶ፣ ክርስቲያንሳንድና አስቴንሻር ናቸው። ባጠቃላይ ወደ 600,000.00 ኖርዌጂያን ክሮነር (በግምት ወደ 109,000.00 ዶላር) ሊሰባሰብ እንደቻለ ዶ/ር ግሩም ይናገራል። ከዚህ ገንዘብ ውስጥ በአስሎ ከተማ ያንድ ምሽት የገንዘብ ማሰባሰብ ዝግጅት ብቻ 123,000.00

ክሮነር ለሲባሰብ ችሏል። በተጨማሪም ከኖርዌይ ቤተክርስቲያናት 100,000.00 ክሮነር፣ አንዲት 60 ዓመታቸውን ያከበሩ ኖርዌጂያዊት የቤተክርስቲያን አገልጋይ በስጦታ የተበረከተላቸውን 36,000.00 ክሮነር ለዚህ በጎ ተግባር ሲያበረክቱ፣ አንዲት ኤርትራዊት ሴትም 5000.00 ክሮነር እንደላገሱ ዶ/ር ግሩም በምስጋና ያስታውሳል።

ለጠበቃ እንዲከፈል ከተደረጉ መዋጮዎች አንዱ ናመና

ዶ/ር ግሩምና ለዚህ ሰናይ ተግባር በዙሪያው የተሰባሰቡ ወገኖች ሁሉ፣ ይህ ገንዘብ መሰባሰቡን እርግጠኛ ከሆኑ በኋላ፣ በ"ፍትህ ለፖለቲካ ስደተኞች" (RIA – Rettferdighet i Asylpolitikken) ድርጅት አማካኝነት ለኢቢቲ (EBT – Advokatfirma Endersen Brygfeld Torall AS) ጠበቆች ተፈላጊውን ክፍያ ፈጽመው እ.አ.አ. አፕሪል 2 ቀን 2012 ዓ.ም. ጉዳዩን በይፋ ፍትህ እንዲጠይቁበት ኃላፊነት ተሰጣቸው። እነዚህ በሳልና በሰብዓዊ መብት ጥበቃ ጉዳዮች ላይ ሰፊ ልምድ ያላቸው ጠበቆች፣ ጉዳዩን አጣድፈው ለአስሎ አንደኛ ደረጃ ፍርድ ቤት አቀረቡ። በኖርዌይ ታሪክ ውስጥ 500 ሰዎች ተባብረው የኖርዌይ መንግሥት ሲከሱ የመጀመሪያው ዓይነት በመሆኑ፣ ይበልጥ የብዙዎችን ወገኖች ስሜት ሳበ። በተለያዩ የዜና ማሰራጫዎች ክርክሩና ውይይቱ ሁሉ ተጋጋለ። ዶ/ር ግሩምና የፍትህ ሚኒስትሩ ግሬቴ ፋሬዋ ባገራቱ ብሔራዊ ቴሌቪዥን (NRK TV) ላይ በእንግሊዝኛ ቀርበው ከፍተኛ ክርክር አካሂደዋል። አን ማግሪት አውስቴና በኖርዌይ ለስደተኞች የቆመ ድርጅት ዋና ጸሐፊም (NOAS – Norwegian Organization for Asylum Seekers <http://www.noas.no/>) ከሚኒስትር ግሬቴ ጋር ረዥም ሰዓታት የፈጀ የድረ ገጽ ላይ ክርክርና ምልልስ አካሂደዋል።

ታዲያ ለአስሎ አንደኛ ደረጃ ፍርድ ቤት ቀርቦ የነበረው ይግባኝና አቤቱታ በግንቦት 2012 መጨረሻ ላይ ወድቅ ተደረገ። ፍርድ ቤቱ የሰጠውም ሰብብ፣ ጉዳዮቸው የተናጠል የጥገኝነት ጥያቄ ስለነበር 500 ሰዎች ተሰባስበው በጋራ መክሰስ አይችሉም የሚል ነበር። ተስፋ የማይቆርጡት የእስታቫንገሮቹ ጠበቆች ይግባኝቸውን ለይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤት (Lagmannsrett) ያቀረቡት ወዲያው ነበር። ይህ ይግባኝ ሰሚ ፍርድ ቤትም በበኩሉ አቤቱታውን ወድቅ አድርጎ፣ የአንደኛ ደረጃ ፍርድ ቤቱን ውሳኔ አጸና። የእስታቫንገሮቹ ጠበቆች አሁንም አልተበገሩም። አቤቱታቸውን ለኖርዌይ ከፍተኛ ፍርድ ቤት ወዲያቀው አቀረቡ። ሆኖም የኖርዌይ ከፍተኛ ፍርድ ቤቱም ምላሽ ያው አሉታዊ በመሆኑ፣ ዶ/ር ግሩምና ጠበቆቹ በቀጣዩ ስለሚወስዱት እርምጃ ቆም ብለው ማውጠንጠን ነበረባቸውና ብዙ ተወያዩበት። እናም ዶ/ር ግሩም ለዶክትሬት ድግሪው ሎንዶን ሂዶ ሲያጠና ስለሚያውቀው በሰብዓዊ መብት ጥበቃ ዙሪያ የጥበቅና አገልግሎት ስለሚሰጠው መንግሥታዊ ያልሆነ ድርጅት "ዘ አየር ሴንተር - The AIRE Center" (Advice on Individual Rights in Europe) እርዳታ አሰበ። ወዲያውንም ከድርጅቱ ጋር ግንኙነት ፈጠረ። በጋራ በደረሱበትም ስምምነት መሠረት ከእስታቫንገሩ የኢቢቲ ጠበቆች ደርጅት ጋር ተባብረው ጉዳዩን ለአውሮፓ የሰብዓዊ መብት ጥበቃ ፍርድ ቤት እንዲያቀርቡት እ.አ.አ. በሰኔ ወር 2012 ዓ.ም. ጉዳዩ ወደነሱ ተመራ። "ዘ አየር ሴንተር - The AIRE Center" (Advice on Individual Rights in Europe)ም ለጉዳዩ ልዩ ትኩረትን በመስጠት እ.አ.አ. በሰብዓዊ መብት ጥበቃ ፍርድ ቤት አቀረበው። የአውሮፓ የሰብዓዊ መብት ጥበቃ ፍርድ ቤትም

የቀረበለትን የ500 ኢትዮጵያውያን የጥገኝነት ጥያቄ ረዥም ጊዜ ወስዶ ሲመረምር ከቆየ በኋላ፣ በዚህ ጽሑፍ መግቢያ ላይ እንደተገለጠው ሁሉ ጉዳዩ እዚህ ደረጃ ላይ ሊደርስ ችሏል።

የእስታቫንገሮቹ ሦስቱ ጠበቆች (ከግራ ወደ ቀኝ) ቢዮርን ኢንግዎን፣ በንት ኤንደርሰን፣ ሼል ኤም ብሪግሬድና ጸሐፊው በችሎቱ ውስጥ

ኢቢቲን (EBT – Advokatfirma Endersen Brygfeld Torall AS) እና "ዘ አየር ሴንተር - The AIRE Center" (Advice on Individual Rights in Europe) ተባብረው ለአውሮፓ ሕብረት የሰብዓዊ መብት ጥበቃ ፍርድ ቤት ያቀረቡት አቤቱታ ኖርዌይ የአውሮፓ የሰብዓዊ መብት ጥበቃ ፕሮቶኮል ቁጥር 4ን ጥሳ ከኢትዮጵያ ጋር ስደተኞችን አስገድዶ የመመለስ ስምምነት ማድረግ እንደማይገባት የሚጠይቅ ነው። ፕሮቶኮል 4 እንደሚደነግገው ከሆነ፣ ሰዎችን በጅምላ ካንድ አገር ወደ ሌላ አገር አስገድዶ ማባረርን አጥብቆ ይከለክላል። በአውሮፓ የሰብዓዊ መብት ጥበቃ ድንጋጌ አንቀጽ 39 መሰረት ደግሞ ሰዎች በሕይወታቸው ላይ አደጋና ስቃይ ሊያደርስ ወደሚችል አገር አስገድዶ መውሰድ እንደማይቻል የሚከለክል ሕግ አለ። በዚህም መሰረት ጠበቆቹ የአውሮፓ የሰብዓዊ መብት ጥበቃ ፍርድ ቤትን የጠየቁት፣ የኢትዮጵያ መንግሥት የሰብዓዊ መብት ጥበቃ ችግር ያለበት በመሆኑ፣ ኖርዌይ እንዲህ ያለ ስምምነት ልታደርግ አትችልም የሚል እንደሆነ፣ ጉዳዩን የያዙት ሦስቱ ጠበቆች ለጸሐፊው አብራርተዋል። በዚህም መሰረት የአውሮፓ የሰብዓዊ መብት ጥበቃ ፍርድ ቤት ይህን ጥያቄ ተቀብሎ፣ ጉዳዩ በድጋሜ በኖርዌይ ፍርድ ቤቶች እስኪታይ ድረስ፣ ኢትዮጵያውያኑ ስደተኞች ተገደው ወዳገራቸው እንዳይመለሱ ወስኗል። በተጨማሪም የኖርዌይ ፍርድ ቤቶች በኖርዌይ መንግሥት ጠቅላላ ወጪና ኪሳራ የተመረጡትን ዘጠኝ ወካይ ባለጉዳዮች አቤቱታ እንዲመለከት ተበደባቸዋል። በዚህ ውሳኔ መንስዔም ከዚያ ወዲህ ኖርዌይ ከማናቸውም አገሮች ጋር እንዲህ ያለ ስደተኞችን አስገድዶ የመመለስ ስምምነት ማድረግ እንዳቆመች ጠበቆቹ ያስረዳሉ። ይሄው የአውሮፓ የሰብዓዊ መብት ጥበቃ ፍርድ ቤት

በሰጠው ተጨማሪ ብይንም፤ ከ60-70 የሚሆኑት የጥገኝነት ጥያቄ አቅራቢዎቹ ኢትዮጵያውያን ስደተኞች ጉዳያቸው በኖርዌይ ፍርድ ቤቶች የወደቀበት ምክንያት ተመሳሳይ መሆኑ እንዳላስደሰተው ጠቅሶ፤ ጉዳያቸው እንደገና በአስሎ አንደኛ ደረጃ ፍርድ ቤት እንዲታይላቸው ብይን ሊሰጥ ችሏል።

የአውሮፓ የሰብዓዊ መብት ጥበቃ ፍርድ ቤት ይህንን ጉዳይ ረዥም ጊዜ ወስዶ በሚመረምርበት ወቅት ሰለጉዳዩ እዚህ ኖርዌይ ውስጥ ይካሄድ የነበረውን ዝርዝር ጉዳይ ዶ/ር ግሩም ባንክሮ ያስታውሳል። **“ፍትህ ለፖለቲካ ስደተኞች” (RIA – Rettferdighet i Asylpolitikken)** በሚል መጠሪያ የተቋቋመው ድርጅት ያስተባበራቸው ግለሰቦች የ100 ስደተኞች ጉዳይ በኖርዌይ የኢሚግሬሽን ይግባኝ ሰሚ ባለሥልጣን (UNE- Utlendings nemnda) እንዲታይላቸው አቤቱታ አቅርበዋል። ከነዚህም አቤቱታ ከቀረበላቸው ኢትዮጵያውያን ስደተኞች መካከል ቤተሰቦች ያላቸው ሁሉ ጉዳያቸው በድጋሚ እንዲታይላቸው እንደተደረገ ዶ/ር ግሩም አመልክቷል። በሌላም በኩል ዛሬ በስልጣን ላይ ያለው ሆይረ ([Conservative Party of Norway - Høyre \(H\)](#)) የተባለው የቀኝ ወግ አጥባቂ ፓርቲ በትረ ሥልጣንን ከጨበጠ በኋላ፤ በዚህ በኢትዮጵያ ስደተኞች ጉዳይ ላይ የወሰዳቸው አንዳንድ እርምጃዎች እንዳሉ ዶ/ር ግሩም ያስምርበታል።

ሆይረ የነድ/ር ግሩምን መሰረታዊ ጥያቄዎች ተንተርሶ ሁለት አበይት መመሪያዎች በሥራ እንዲውሉ አድርጓል። የመጀመሪያው ኖርዌይ ውስጥ ከሦስት ዓመታት በላይ የኖሩ ማናቸውም የጥገኝነት ጥያቄ አቅራቢ ኢትዮጵያውያን ሕጻናት ከነቤተሰቦቻቸው ምህረትን እንዲያገኙ የሚደነግገው ሕግ ሲሆን፤ ሁለተኛው ደግሞ ከማናቸውም አገር የመጡና ከአራት ዓመት ተኩል በላይ ኖርዌይ ውስጥ የኖሩ ስደተኞች ሕጻናት፤ ጉዳያቸው በልዩ ጉዳይነት ታይቶላቸው ውሳኔ ሳይሰጥበት ካገር እንዳይሳሩ የደነገገው ሕግ ነው። ከዚህም ጋር ተያይዞ እነዚህ ሕጻናት ከአራት ዓመት ተኩል በላይ እዚህ ኖረውና ካንድ ዓመት ላላነሰ ጊዜ በመደበኛ ትምህርት ቤት ውስጥ ገብተው የተማሩ መሆናቸው ከተረጋገጠ፤ የመኖሪያ ፈቃድ የማግኘት መብት እንዳላቸው ተደንግጓል። ዶ/ር ግሩም ይህን ጉዳይ አስመልክቶ ለጋዜጠኞች በሰጠው አስተያየት፤ “የተካሄደው እልክ አስጨራሽ ሕጋዊ ፍልሚያ አንድ ውጤት በመሆኑ ተደስቻለሁ” ብሏል።

ጋዜጠኛ ማርቲን እስቼቢዬ፤

የአስሎ አንደኛ ደረጃ ፍርድ ቤት ከሦስት ሳምንታት በላይ ግራ ቀኙን ሲያከራክርና ጉዳዩን ሲመረምር በቆየበት ሰዓት፤ ያንዳንድ እማኞችን የምስክርነት ቃል በችሎቱ ላይ አድምጧል። በእስታቫንገሮቹ ጠበቆች አማካኝነት ቀርበው ከነበሩትም እማኞች መካከል ዶ/ር ግሩም ዘለቀ፤ የፖለቲካ ሳይንቲስቷ ዶ/ር ሉዊስ አለን፤ በኖርዌይ ለስደተኞች የቆመ ድርጅት ተወካይ ሚ/ር ጆን ማርቲንሰን፤ የመንግሥት የኢሚግሬሽን መረጃ ማእከል ተወካይ (Land Info)፤ በኢትዮጵያ ውስጥ በእስር ላይ የነበረው የእስዊድኑ ጋዜጠኛ ማርቲን

እስቼቢዬ፤ የአነግ የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ አባል የሆኑት ዶ/ር ደገፋ አብዲሳ፤ ጋዜጠኛ ጃፈር አሊ በአካል እችሎቱ ላይ ተገኝተው በግልም ሆነ በጋራ እንዲሁም በሌሎች ላይ የኢትዮጵያ መንግሥት አደርሷል የሚሉትን የሰብዓዊ መብት ጥሰት፤ እንግልት፤ እስርና ስቃይ በዝርዝር አስረድተዋል። በተጨማሪም ዳኛው በቀጥታ ወደ ኢትዮጵያ ስልክ በመደወል በኢትዮጵያ የኖርዌይ ኤምባሲ ዲፕሎማት የሆኑትን የሚስተር ቶሚ ዎልድን ምስክርነት ለችሎቱ አስደምጠዋል።

ዶ/ር ደገፋ አብዲሳ፤ የአነግ የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ አባል

ይህ በዶ/ር ግሩም ዘለቀ ወገናዊ ተቆርቋሪነት ተጀምሮ ብዙ ሰብአዊ ደርጅቶችን፣ ፖለቲከኞችን፣ የሃይማኖት ሰዎችን ፣ ጋዜጠኞችን፣ ዓለም አቀፍ የህግ ሰዎችን፣ ታዋቂ ግለሰቦችን፣ ባለጉዳዮቹን ኢትዮጵያውያን ስደተኞችንና ሌሎችንም በብርቱ ያሳተፈ ጉዳይ ፍጻሜው ያማረ ይሆናል የሚል ብርቱ እምነት ያላቸው ወገኖች አሉ።

የሎንደኖቹ ጠበቃ አዳም ዋይዝና ጠበቃ ማት ሞሪያርቲ

የእስታንቫንጎሮቹ ጠበቆች፣ የሎንደኖቹ የ”ዘ አየር ሴንተር - The AIRE Center” (Advice on Individual Rights in Europe) ዳይሬክተር ጠበቃ አዳም ዋይዝና ባልደረባቸው ጠበቃ ማት ሞሪያርቲና ዶ/ር ግሩም ድሉ የኛ ይሆናል ይላሉ። በዚህ ወር መጨረሻ ላይ ብይን ለማሰማት ቀጥሮ የያዘው የአስሎው አንደኛ ደረጃ ፍርድ ቤት፣ የአውሮፓ የሰብአዊ መብት ጥበቃ ፍርድ ቤት ባስተላለፈው ውሳኔ መሰረት፣ በነዚህ ዘጠኝ ለናሙናነት በቀረቡ ወካይ ገገባለጉዳዮች ፈለግ የሌሎችንም ስደተኞች ጉዳይ ይመለከት ይሆናል የሚል ተስፋ አለ።

ምን ጊዜም እንበርታ!

ablemma@gmail.com